

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 כו' שכולם קבועים ולא משתנים מיום ליום ומשבת לשבת ומחג לחג),
 2 וְהִנְנִי, שְׁהַשְׁנִינִי וְהַחִידוּשׁ שבעבודות התפילה הוא רק
 3 בְּנִיצוּצוֹת של האור האלוקי הַמְתַּבְּרָרִים כו' באמצעות עבודת התפילה
 4 הטוב שבניצוצות נפרד מהרע שבו הם מעורבים ומתברר ועולה למקורו
 5 באלוקות, ובעניין זה יש גם בתפילה
 6 שינוי וחיודש כי לא תמיד מתבררים
 7 אותם ניצוצות אֲבָל הַתְּפִלָּה
 8 עֲצָמָה היא בְּשֹׁנָה ואין בה
 9 שינויים (בשונה מלימוד התורה שבו
 10 צריך להיות עניין החידוש, כאמור).
 11 וְעִנְיָן זֶה הוא על-דֶרֶךְ מַה
 12 שְׁפָתוֹב³⁹ לגבי החיות האלוקית
 13 שהקדוש ברוך הוא משפיע לעולם
 14 הַמְּחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם
 15 תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
 16 שְׁתִּמִּיד נִמְשָׁכַת בְּחִינָה זו
 17 כלומר, אותה בחינה עצמה נמשכת
 18 תמיד ללא שינויים. וְהָרִי יָדוּעַ
 19 הַכֶּלֶל, שְׁפָל הַמְּשַׁכָּה הארה
 20 והשפעה אלוקית מלמעלה למטה
 21 שְׁהִיא בְּתַמִּידוּת, ואין בה הפסק
 22 ושינויים, הָרִי היא נִמְשָׁכַת
 23 מִבְּחִינַת אֲנִי הַנְּי' לֹא שְׁנִיתִי⁴⁰
 24 הקדוש ברוך הוא בעצמו שאין בו
 25 שינויים. וּמִצַּד מַעְלַת
 26 הַתְּמִידוּת שְׁבַתְּפִלָּה
 27 שְׁנִמְשָׁכַת מִבְּחִינַת אֲנִי הַנְּי'
 28 לֹא שְׁנִיתִי, הִנֵּה אֵף שֶׁהַתּוֹרָה
 29 היא לְמַעְלָה מִתְּפִלָּה, כמבואר
 30 לעיל, מְכַלֵּם-מְקוֹם חִבְּבִים גַּם
 31 בְּתְּפִלָּה בגלל מעלת התפילה שלא
 32 קיימת בתורה, עניין התמידות.
 33 אֲמַנְם, מִי שֶׁתּוֹרָתוֹ אוֹמְנוֹתוֹ,
 34 שְׁאִינוֹ מִפְּסִיק מְלִימוֹד
 35 הַתּוֹרָה אֲלֵא לֹמַד תְּמִיד, הָרִי
 36 אֲצִלוֹ יִשְׁנָה גַם מַעְלַת
 37 הַתְּמִידוּת (שְׁהִיא מַעְלַת
 38 הַתְּפִלָּה, פְּנ"ל) בְּלִימוֹד
 39 הַתּוֹרָה (שְׁלֹמְעֵלָה מִתְּפִלָּה),
 40 וְלִכֵּן כִּיוֵּן שֶׁהַתְּמִידוּת קִיַּמַת
 41 בתורתו עצמה, פְּטוֹר מִתְּפִלָּה (פְּמִבְּאֵר כֹּל זֶה בְּמֵאֲמָרֵי אֲדָמוֹר

42 ה'צִמַח צֶדֶק'⁴¹ וְאֲדָמוֹר מְהַר"ש⁴², שְׁמִיּוֹסְדִים מבוססים על
 43 מֵאֲמָר אֲדָמוֹר הַנֶּזְקֵן בְּסִידוֹר סִידוֹר תְּפִילָּה עם מאמרי חסידות על
 44 סדר התפילות המכונה "סידור עם דא"ח (דברי אלוקים חיים) שְׁעַר
 45 ה'קְרִיאַת שְׁמַע'⁴³).
 46 (ד) וְעִדְיָן צָרִיף לְהַבִּין דִּיוֹק
 47 הַלְּשׁוֹן שבו נקטו חכמינו ז"ל
 48 באמרם שהלומד תורה תמיד ללא
 49 הפסק פטור מתפילה תורתו אוֹמְנוֹתוֹ,
 50 כמו המקצוע, העיסוק העיקרי שלו,
 51 דְּלִכְאוּרָה, כְּדִי לְהַדְגִישׁ עִנְיָן
 52 הַתְּמִידוּת, היינו שהכוונה היא
 53 בעיקר לכך שלימוד התורה שלו הוא
 54 תמיד, ללא הפסק (ולכן אינו צריך
 55 להתפלל כי בלימוד התורה שלו יש
 56 כבר את מעלת התמידות שנמצאת
 57 בתפילה), מִתְּאִים יוֹתֵר לְשׁוֹן
 58 שֶׁל קְבִיעוּת, על-דֶרֶךְ מֵאֲמָר
 59 הַמְּשֹׁנָה⁴⁴ עֲשֵׂה תוֹרָתְךָ קְבַע
 60 (וּמְלֵאכֶתֶךָ עֲרֵא), וּמַהוּ דִּיוֹק
 61 הַלְּשׁוֹן אוֹמְנוֹת דְּוָקֵא לשון
 62 שלכאורה לא מדגיש את הקביעות
 63 והתמידות אלא עניין אחר?
 64 אֵף הָעִנְיָן יוֹבֵן עַל-פִּי הַמְּבַאֵר
 65 בְּמִקּוֹם אַחֵר⁴⁵ בתורת החסידות
 66 בְּפִירוּשׁ מֵאֲמָר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל⁴⁶
 67 הַתּוֹרָה אוֹמְרַת אֲנִי הֵייתִי כְּלִי
 68 אוֹמְנוֹתוֹ שֶׁל הַקֶּב"ה כו', בעת
 69 בריאת העולם וכשם שהבנאי בונה את
 70 הבניין כאשר הוא מביט בתכנית
 71 כתובה ופועל על פיה כֶּף הָיָה
 72 הַקֶּב"ה מְבִיט בְּתוֹרָה וּבוֹרֵא
 73 אֶת הָעוֹלָם, ועל כך מבואר
 74 בחסידות שְׁזוּהִי מְדַרְגֵּת הַתּוֹרָה
 75 כְּפִי שֵׁישׁ לָהּ שְׂיִכּוֹת לְעוֹלָם,
 76 וְלֹא מְדַרְגֵּת הַתּוֹרָה כְּפִי
 77 שְׁהִיא מְצַד-עֲצָמָה שְׁאִין לָהּ
 78 שְׂיִכּוֹת לְעוֹלָם כֶּלֶל אלא היא
 79 למעלה מהעולם לגמרי.
 80 וכדי לבאר בפרטיות יותר את ההבדל
 81 בין התורה כפי שיש לה שייכות
 82 לעולם ובין התורה כפי שהיא למעלה מהעולם, מוסיף וממשיך:

(39 ברכת יוצר. 40 מלאכי ג, ו. 41 אוה"ת ואתחנן ע' שצה ואילך. 42 ראה הנסמן בהערה 3. 43 ד"ה להבין ההפרש בין ק"ש לתפלה ובין תפלה לתורה (עג, ג ואילך). 44 אבות פ"א מט"ו. רמב"ם הל' ת"ת פ"ג ה"ו. 45 ראה סה"מ תרכ"ז ע' רצה ואילך. 46 ב"ר בתחילתו.